Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "Postijiet tax-xogħol innovattivi bħala sorsi ta' produttività u ta' impjiegi ta' kwalità tajba" (Opinjoni fuq inizjattiva proprja)

(2011/C 132/05)

Relatur: **is-Sinjura KURKI**

Korelatur: **is-Sur MANOLIU**

Nhar is-16 ta' Settembru 2010, il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew iddeċieda, b'konformità mal-Artikolu 29(2) tar-Regoli ta' Proċedura, li jħejji opinjoni fuq inizjattiva proprja dwar

Postijiet tax-xogħol innovattivi bħala sorsi ta' produttività u ta' impjiegi ta' kwalità tajba

Nhar l-20 ta' Ottubru 2010, il-KESE ddeċieda li jibdel il-grupp ta' studju f'sottokumitat.

Is-Sottokumitat dwar Postijiet tax-Xogħol Innovattivi, inkarigat sabiex jipprepara l-ħidma tal-Kumitat dwar is-suġġett, adotta l-opinjoni tiegħu nhar it-23 ta' Frar 2011. Ir-relatur kienet is-Sinjura Leila Kurki u l-korelatur kien is-Sur Mihai Manoliu.

Matul l-470 sessjoni plenarja tiegħu li saret fil-15 u s-16 ta' Marzu 2011 (seduta tal-15 ta' Marzu), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-opinjoni b'94 vot favur, vot wieħed kontra u 2 astensjonijiet.

1. Rakkomandazzjonijiet

1.1 Il-Kumitat jemmen li huwa dmir l-Unjoni Ewropea li tappoġġja lill-Istati Membri u 'l-kumpaniji kollha fl-isforzi tagħhom biex iżidu l-innovazzjoni fil-post tax-xogħol. L-innovazzjoni fil-post tax-xogħol tintuża biex jitfasslu mill-ġdid l-attivitajiet organizzattivi b'mod sostenibbli filwaqt li fl-istess ħin jitjiebu kemm il-produttività kif ukoll il-kwalità tax-xogħol. Oqsma potenzjali għal titjib jinkludu l-proċessi tax-xogħol, l-organizzazzjoni tax-xogħol, il-metodi u l-għodda tax-xogħol, l-ambjent fiżiku tax-xogħol, il-ħiliet professjonali u l-prattiki tax-xogħol, u l-maniġment u t-tmexxija.

1.2 Il-KESE jirrakkomanda li l-kunċett bażiku ta' "post tax-xogħol innovattiv" jiġi definit b'mod ċar. In-nuqqas ta' kunċett rikonoxxut b'mod wiesa' jista' jkun wieħed mir-raġunijiet għala l-innovazzjoni fil-post tax-xogħol ingħatat attenzjoni limitata f'ħafna mid-dokumenti ta' politika tal-UE fil-passat. L-istituzzjonijiet tal-UE, l-Istati Membri, l-imsieħba soċjali u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili jridu jifhmu l-importanza tal-innovazzjonijiet u l-mezzi li jintużaw biex dawn jitwettqu, b'mod speċjali fil-livell tal-kumpanija u dak organizzattiv.

1.3 Il-KESE jemmen li għalkemm il-kunċett ta' "post tax-xogħol innovattiv" ma jissemmiex fid-dokument tal-Kummissjoni, huwa fil-qalba tal-Istrateġija Ewropa 2020, peress li huwa wieħed mill-prerekwiżiti ewlenin għas-suċċess ta' din l-istrateġija, u għaldaqstant jirrakkomanda li l-kunċett ta' "post tax-xogħol innovattiv" jiġi inkorporat fl-Istrateġija.

1.4 Il-KESE jirrakkomanda li jittejjeb il-bilanċ tal-Istrateġija Ewropa 2020, billi l-Kummissjoni tniedi proġett pilota dwar postijiet tax-xogħol innovattivi bħala parti tal-inizjattiva ewlenija "Unjoni tal-Innovazzjoni". Il-prinċipju ewlieni tal-proġett għandu jkun it-titjib tal-kwalità tal-ħajja tax-xogħol. Il-KESE jemmen li għandhom jitwettqu mingħajr dewmien aktar studji dwar ir-relazzjoni bejn il-kwalità tal-ħajja tax-xogħol, l-innovattività u l-produttività, u li jiġi introdott indiċi Ewropew li jiddeskrivi l-kwalità tal-ħajja tax-xogħol u l-effetti tiegħu fuq l-innovattività u l-produttività. Irridu nkejlu l-progress b'indikaturi affidabbli li jiffokaw mhux biss fuq il-kontribut ta' kull ħaddiem iżda b'mod speċjali fuq ir-riżultati.

1.5 Il-KESE huwa mħasseb li l-finanzjament tal-UE huwa ffokat fuq il-ħolqien ta' innovazzjonijiet ta' prodotti tat-teknoloġija avvanzata, filwaqt li innovazzjonijiet fuq il-post tax-xogħol ma jingħatawx l-attenzjoni li jisthoqqilhom. Fil-fehma tiegħu, il-politika tal-innovazzjoni għandha tikkonċentra iżjed fuq kif l-imsieħba differenti jistgħu jaħdmu flimkien b'mod iktar effettiv biex jippromovu postijiet tax-xogħol innovattivi u b'dan il-mod iżidu l-kompetittività u l-benesseri tal-UE. Il-KESE jirrimarka li l-finanzjament tal-UE jista' jintuża biex tissaħħaħ l-innovazzjoni fil-post tax-xogħol u jipproponi li l-Kummissjoni tistudja l-istrumenti ta' finanzjament kollha tagħha u tagħmel l-aġġustamenti neċessarji mill-iktar fis (pereżempju l-Fondi Strutturali, b'mod partikulari l-fondi soċjali, il-programmi qafas għar-riċerka u l-iżvilupp, u inizjattivi edukattivi).

1.6 Il-KESE huwa tal-fehma li meta tiġi vvalutata l-politika tal-innovazzjoni, huwa importanti li ssir enfasi fuq kif jintużaw u jiġu żviluppati l-ħiliet fil-post tax-xogħol, u mhux biss fuq il-provvista ta' ħaddiema b'ħiliet speċjalizzati. Is-sitwazzjoni firrigward tal-kundizzjonijiet tax-xogħol u tal-impjieg u l-ambjent tax-xogħol hija importanti wkoll. Jinħtieġ approċċ ġdid u multisettorjali fil-kumpaniji u l-organizzazzjonijiet sabiex jissaħħu l-attivitajiet. Il-KESE jirrakkomanda li l-Kummissjoni u l-Istati Membri jirriflettu sew dwar liema tipi ta' politiki u ta' organizzazzjoni tax-xogħol kienu effettivi fit-tisħiħ tal-innovattività permezz ta' investiment fil-ħiliet. Sabiex tkun taf x'qed jaħdem u mhux fil-livell tal-kumpanija u dak organizzattiv, il-Kummissjoni għandha tappoġġja r-riċerka u t-tixrid tas-sejbiet tar-riċerka.

Il-KESE jemmen ukoll li huwa punt kritiku għall-Kummissjoni li tivvaluta l-istrateġiji tal-innovazzjoni attwali biex taċċerta ruħha li lkoll ikollhom definizzjoni tal-innovazzjoni fil-post tax-xogħol.

1.7 Il-KESE jemmen li huwa importanti li s-suq uniku tal-UE jiffunzjona b'mod li joħloq ambjent li fih il-kumpaniji u l-organizzazzjonijiet ikunu mmotivati biex jiżviluppaw l-innovattività. Il-kompetizzjoni bejn il-kumpaniji trid tkun ibbażata fuq il-kwalità tal-prodotti u s-servizzi u l-politika ekoloġika tagħhom, u mhux biss fuq il-prezzijiet. Hawnhekk, l-akkwist pubbliku jaqdi rwol importanti illustrattiv u ta' gwida.

1.8 Il-KESE jinnota li l-gvernijiet tal-Istati Membri jaqdu rwol strateġiku f'dan il-qasam: l-investiment fi proġetti ta' innovazzjoni u inċentivi ekonomiċi differenti huma ta' importanza kbira hawnhekk. L-użu effiċjenti tal-fondi biex jiġu promossi sejhiet għall-innovazzjoni jitlob perspettiva fit-tul, approċċ metodiku u appoġġ fil-forma ta' pariri u gwida fir-rigward tat-tnedija u t-twettiq ta' proġetti ta' titjib. F'dan ir-rigward, l-imsieħba soċjali għandhom responsabbiltà prinċipali fit-tħejjija, l-implimentazzjoni u l-valutazzjoni tal-proġetti. Irid jissaħħaħ ir-rwol li jaqdu l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili fl-organizzazzjoni tat-taħriġ u l-preżentazzjoni tal-aqwa prattiki.

1.9 Huwa importanti li wieħed jiftakar li l-politika tal-innovazzjoni tinsab fi stadji differenti ta' żvilupp fl-Istati Membri differenti. Il-KESE jemmen li l-Kummissjoni għandha tipprovdi opportunitajiet għal bini ta' kapaċitajiet ġodda (pereżempju permezz ta' proġetti tal-aqwa prattika u ta' tagħlim reċiproku) għal dawk il-pajjiżi li għad m'għandhomx l-esperjenza fil-ħolqien tal-innovazzjoni fil-kumpaniji u l-organizzazzjonijiet. Ikun utli li f'inizjattivi tal-UE fil-qasam tal-innovazzjoni u t-taħriġ, jiġu enfasizzati l-innovazzjoni fil-post tax-xogħol u tipi ġodda ta' ħiliet professjonali (minbarra l-għarfien tekniku u professjonali, dawn jistgħu jinkludu l-ħila li wieħed jikkomunika, il-kreattività u l-kapaċità għall-innovazzjoni) u l-prattiki ġestjonali. Il-Kummissjoni tista' wkoll tislet mill-ħidma taċ-ċentri ta' żvilupp f'għadd ta' Stati Membri li jippromovu l-innovazzjoni, il-kwalità tal-kundizzjonijiet tax-xogħol u l-produttività.

1.10 Il-KESE jinnota kemm hu importanti li jitkompla d-dibattitu dwar postijiet tax-xogħol innovattivi fil-forums varji Ewropej, fl-Istati Membri, fil-kumpaniji u fl-organizzazzjonijiet. Il-KESE għandu rwol ewlieni x'jaqdi biex l-imsieħba soċjali, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u dawk li jfasslu l-politika inġenerali jkunu iktar konxji tal-ħtieġa biex jiżviluppaw politiki li jsaħħu l-innovazzjoni fil-post tax-xogħol. Xogħol il-KESE huwa li, fid-dokumenti tiegħu u fid-dokumenti ta' politika tal-UE b'mod iktar ġenerali, jippromovi l-integrazzjoni tal-innovazzjoni bħala aspett ewlieni tal-politika, b'mod partikulari billi jippreżenta l-fehmiet tiegħu dwar il-politika tal-innovazzjoni fl-opinjonijiet tiegħu dwar kwistjonijiet ta' politika ekonomika, tal-impjieg u tal-innovazzjoni, u billi juża l-kuntatti mill-qrib tiegħu mal-kunsilli ekonomiċi u soċjali tal-Istati Membri.

2. **Postijiet tax-xogħol innovattivi – l-importanza tagħhom għat-tkabbir ekonomiku, il-produttività sostenibbli u impjiegi ta' kwalità tajba**

2.1 L-Istati Membri u l-istituzzjonijiet tal-UE impenjaw ruħhom biex isegwu strateġija li se tgħin lill-Ewropa toħroġ iktar b'saħħitha mill-kriżi u tibdel lill-UE f'ekonomija intelliġenti, sostenibbli u inklużiva li tilħaq livelli għoljin ta' impjieg, produttività u koeżjoni soċjali. L-Istrateġija Ewropa 2020 toffri viżjoni tal-ekonomija tas-suq soċjali tal-Ewropa għas-seklu 21 ([1]).

2.2 Din l-opinjoni hija parti mill-kontribut tal-KESE lejn l-Istrateġija Ewropa 2020 u hija marbuta b'mod partikulari mal-inizjattivi ewlenin "Unjoni tal-Innovazzjoni" u "Aġenda għal ħiliet u impjiegi ġodda" ([2]), u mal-promozzjoni tal-kwalità tal-impjieg u t-tagħlim tul il-ħajja ([3]).

2.3 F'din l-opinjoni, l-innovazzjoni hija definita f'konformità mal-kunċett wiesa' tat-terminu: "*L-innovazzjoni*: vantaġġ kompetittiv applikat u msejjes fuq il-kompetenza, li jista' joħroġ mir-riċerka xjentifika, it-teknoloġija, il-mudelli tan-negozju, soluzzjonijiet fl-għamla ta' servizzi, id-disinn, il-marki jew il-metodi tal-organizzazzjoni tax-xogħol u l-produzzjoni, u t-titjib fl-ambjent tax-xogħol. Tipikament, l-innovazzjoni tinħoloq permezz ta' taħlita ta' kompetenzi differenti, u tippromovi l-progress tan-negozji u tas-soċjetà u t-titjib tal-benesseri."

2.4 Il-kunċett tal-innovazzjoni jinkludi innovazzjonijiet ta' prodotti u servizzi, u dawk tekniċi, soċjali u funzjonali fis-setturi kollha u f'kull tip ta' organizzazzjoni. Bis-saħħa ta' dan l-approċċ, il-kumpaniji, l-organizzazzjonijiet volontarji u l-organizzazzjonijiet tas-settur pubbliku jaqdu rwol ta' innovaturi.

2.5 L-innovazzjoni fil-post tax-xogħol tintuża f'tentattiv biex titjieb b'mod sostenibbli l-prestazzjoni tal-organizzazzjonijiet, waqt li tittejjeb il-kwalità tal-ħajja tax-xogħol. Il-postijiet tax-xogħol innovattivi jappoġġjaw tibdil soċjali u organizzattiv, jinkorporaw approċċi integrati u sostenibbli, itejbu l-prestazzjoni tal-impjegati u jnaqqsu l-ispejjeż operattivi fit-tul. Oqsma potenzjali għal titjib jinkludu l-proċessi tax-xogħol, l-organizzazzjoni tax-xogħol, il-metodi tax-xogħol, l-ambjent fiżiku tax-xogħol u l-għodod li jintużaw, il-ħiliet professjonali u l-prattiki tax-xogħol, u l-maniġment u t-tmexxija.

([1]) L-Istrateġija Ewropa 2020 tinkludi tliet prijoritajiet li jirrinforzaw lil xulxin b'mod reċiproku:
— Tkabbir intelliġenti: l-iżvilupp ta' ekonomija msejsa fuq l-għarfien u l-innovazzjoni.
— Tkabbir sostenibbli: il-promozzjoni ta' ekonomija aktar effiċjenti fl-użu ta' riżorsi, aktar ekoloġika u aktar kompetittiva.
— Tkabbir inklużiv: it-trawwim ta' ekonomija b'rata għolja ta' nies jaħdmu li tikseb koeżjoni soċjali u territorjali.

([2]) Opinjoni tal-KESE dwar "Ħiliet ġodda għal impjiegi ġodda" (ĠU C 128, 18.5.2010, p. 74).

([3]) Opinjoni tal-KESE dwar "Linji gwida dwar l-impjiegi" (ĠU C 107, 6.4.2010, p. 77).

2.6 Abbażi tad-definizzjoni tal-innovazzjoni mogħtija hawn fuq, l-investimenti li jsiru fil-kuntest tal-politika tal-innovazzjoni għandhom jiġu mmirati lejn innovazzjonijiet organizzattivi u dawk li jitmexxew mill-impjegati fil-post tax-xogħol, sabiex tittejjeb il-prestazzjoni tal-kumpaniji u ta' organizzazzjonijiet pubbliċi u oħrajn, tissaħħaħ il-kompetittività, jinħolqu iktar impjiegi u impjiegi ta' kwalità aħjar (tipi ġodda ta' impjiegi f'setturi eżistenti u impjiegi ġodda f'setturi ġodda), u jiżdied it-tkabbir sostenibbli tal-produttività u l-kwalità tal-impjieg. Investimenti bħal dawn jippromovu l-effikaċja ta' min iħaddem, tal-ħaddiema u tas-soċjetà inġenerali.

3. Elementi ġodda ta' tkabbir ġodda u tibdil fil-kultura tax-xogħol

3.1 L-Ewropa teħtieġ elementi ġodda ta' tkabbir għall-ekonomija u l-benesseri tagħha. Neħtieġu żieda fil-produttività fis-setturi kollha. Jekk dan jintlaħaq b'mod sostenibbli jista' jservi biex jippromovi l-innovazzjoni u biex jinħolqu iktar impjiegi ta' kwalità tajba. It-titjib tal-produttività sostenibbli u l-kwalità tal-ħajja tax-xogħol huwa msejjes fuq l-ikkombinar tat-teknoloġija u l-ħiliet tal-impjegati, l-impenn u l-motivazzjoni tal-persunal, kif ukoll fuq it-tip ta' tmexxija biex jinħolqu prodotti, servizzi u prattiki tax-xogħol ġodda. Il-kapaċità mtejba għall-innovazzjoni tal-organizzazzjoni toħloq ċirku virtuż fejn l-innovazzjoni toħloq il-produttività, u tagħmilha possibbli li l-investiment jiġi dirett lura lejn l-organizzazzjoni sabiex tiġi appoġġjata l-innovazzjoni ([4]).

3.2 Il-ħajja tax-xogħol se tgħaddi minn trasformazzjoni kulturali kbira ħafna fis-snin li ġejjin. Dan minħabba fatturi bħat-tibdil fid-daqs tal-forza tax-xogħol minħabba żviluppi demografiċi, il-livell tal-edukazzjoni ogħla tal-ħaddiema, l-impatt tal-avvanzi fir-riċerka (b'mod speċjali l-mediċina) fuq l-istennija tal-ħajja u t-tul tal-ħajja tax-xogħol, il-penetrazzjoni tad-diġitizzazzjoni fil-produzzjoni u s-servizzi, il-kompetizzjoni globali u l-esiġenzi tal-iżvilupp sostenibbli.

3.3 Kwistjoni ewlenija għall-kompetittività futura nazzjonali u Ewropea hija kif se jiġi organizzat ix-xogħol u kif se jiġu ġestiti n-nies fil-post tax-xogħol. Kulma jmur, in-nies qed jitolbu li xogħolhom ikun jagħmel sens għalihom u japprezzaw is-sinifikat li x-xogħol jagħti lil ħajjithom, filwaqt li d-domanda qiegħda dejjem tikber għal rikonċiljazzjoni bejn il-ħin tax-xogħol u l-ħin għar-rekreazzjoni u l-familja. Hemm talbiet ukoll biex il-ħinijiet tax-xogħol u s-sistemi ta' rimunerazzjoni jirrispettaw il-bżonnijiet individwali tan-nies. Il-postijiet tax-xogħol qed isiru ambjenti dejjem iżjed diversifikati, li fi ħdanhom iridu jiġu ġestiti ħaddiema ta' etajiet differenti u ta' nazzjonalitajiet u minoranzi differenti. Il-progress teknoloġiku għandu impatt kritiku fuq l-ambjenti u l-għodod tax-xogħol. Il-post tax-xogħol fl-2020 jista' jiġi deskritt l-aħjar bħala: kooperattiv, awtentiku, personali, innovattiv, u ffokat fuq il-kuntatti soċjali ([5]).

([4]) Opinjoni tal-KESE dwar "Il-promozzjoni tal-produttività sostenibbli fuq il-post tax-xogħol fl-Ewropa" (ĠU C 10, 15.1.2008, p. 72-79).

([5]) Max Mickelsson, preżentazzjoni waqt workshop, Ħelsinki, 25.1.2011.

3.4 Il-bidliet fil-kultura tax-xogħol joħolqu pressjoni biex isiru bidliet fil-prattiki tax-xogħol u l-maniġment. Aktar sensittività lejn is-sostenibbiltà hija xejra li kulma jmur se ssawwar dejjem iktar in-natura tax-xogħol, hekk kif il-kumpaniji jibdew ikejlu s-suċċess u jieħdu deċiżjonijiet operattivi b'referenza għal parametri ekonomiċi, soċjali u ambjentali. Prinċipju ta' gwida għall-ħolqien ta' post tax-xogħol sostenibbli huwa li jinħolqu postijiet tax-xogħol li mhumiex biss tajbin għas-saħħa u produttivi, iżda jsaħħu l-ispirtu tal-bniedem u jtejbu l-benesseri wkoll.

4. Postijiet tax-xogħol innovattivi

4.1 Il-kapaċità tal-innovazzjoni ta' organizzazzjoni tiddependi fuq il-motivazzjoni u l-impenn ta' dawk li jmexxuha u tal-persunal biex iġeddu xogħolhom u l-organizzazzjoni. Ir-riżultat huwa mudelli mġedda ta' prodotti u servizzi jew proċessi organizzattivi li joħolqu valur miżjud għall-klijenti. Iktar ma organizzazzjoni tapplika prattiki avvanzati fl-attività tagħha ta' innovazzjoni, iktar ikollha ħila timplimenta innovazzjonijiet ([6]).

4.2 Studji juru li għadd ikbar tal-innovazzjonijiet ta' organizzazzjoni li jagħmlu suċċess joriġinaw minn innovazzjoni fil-post tax-xogħol u mhux mill-innovazzjoni teknoloġika ([7]). Huwa importanti wkoll li wieħed jifhem l-aspetti differenti tal-proċess ta' tiġdid: f'ħafna każi, l-innovazzjoni tal-prodotti u s-servizzi tista' tagħmel suċċess biss jekk ikun hemm innovazzjoni b'rabta mal-ambjent organizzattiv u tax-xogħol ([8]).

4.3 Huwa importanti wkoll li jsiru investimenti fir-riċerka u l-iżvilupp teknoloġiku. Is-suċċess huwa ddeterminat mhux billi jkollok l-aħħar teknoloġija, iżda dik l-iktar produttiva, li tista' tintuża fl-akbar ammont ta' applikazzjonijiet. Huwa importanti wkoll li wieħed jikseb il-massimu mill-opportunitajiet li tipprovdi t-teknoloġija żviluppata mkien ieħor (pereżempju l-ICT, id-diġitizzazzjoni) u l-ambjent regolatorju (pereżempju l-istandardizzazzjoni). Madankollu, is-sejbiert tar-riċerka u t-teknoloġija ma jsarrfux b'mod awtomatiku f'attivitajiet ġodda tan-negozju jew fil-produttività. L-applikazzjoni tat-teknoloġija ġieli tesiġi livell għoli ta' ħiliet interni. Il-kapital intellettwali ([9]) u l-investiment li jippromovih iridu jintużaw b'mod iktar effettiv. Ġeneralment dawn ikunu l-ħolqiet l-iżjed dgħajfa fl-applikazzjoni ta' teknoloġija ġdida.

([6]) Bessant, John (2003): "High-Involvement Innovation (Innovative capability's eight dimensions)".

([7]) Frank Pot, Università ta' Radboud u Assoċjazzjoni Ewropea ta' Ċentri Nazzjonali tal-Produttività, "Workplace innovation for better jobs and performance", Novembru 2010, Antalya.

([8]) Pereżempju: Terhi Arvonen / Lumene, preżentazzjoni waqt workshop, Ħelsinki, 25.1.2011; u Laura Seppänen u Annarita Koli / "Social services in the city of Helsinki", preżentazzjoni waqt workshop, Ħelsinki, 25.1.2011.

([9]) Ħafna mill-investiment fil-kapital intellettwali huwa investiment fl-innovazzjoni, l-iktar l-infiq fuq ir-riċerka u l-iżvilupp (R&D). Il-marki kummerċjali (trademarks), ir-riżorsi umani, l-istruttura organizzattiva, l-investiment fis-softwer u l-għarfien diġitali, it-tiswir tal-identità kummerċjali (branding), il-metodi tan-negozju u d-disinn huma importanti wkoll. Il-kapital intellettwali jenfasizza l-ħiliet tal-impjegati u l-importanza għall-ekonomija u l-produttività tal-ħolqien, l-applikazzjoni u l-użu ta' għarfien ġdid.

4.4 Meta qed tiġi vvalutata l-politika tal-innovazzjoni hija ta' importanza partikulari li l-enfasi tkun fuq kif jintużaw il-ħiliet attwali u kif jiġu żviluppati f'organizzazzjoni, u mhux biss fuq il-provvista ta' ħaddiema b'ħiliet speċjalizzati. Hemm evidenza li s-sehem fl-ekonomija tal-organizzazzjonijiet li jippromovu, fil-prattiki ġestjonali tagħhom, tagħlim individwali u fi ħdan l-organizzazzjoni kollha huwa indikatur b'saħħtu ħafna tal-kapaċità tal-innovazzjoni fl-ekonomija kollha kemm hi ([10]) ([11]).

4.5 Il-kumpaniji għadhom ma ndunawx liema benefiċċji jistgħu jinkisbu mill-innovazzjoni msejsa fuq it-titjib tal-ħiliet professjonali tal-persunal tagħhom. Sfortunatament, skont stħarriġ tal-Eurofound dwar il-kundizzjonijiet tax-xogħol ([12]), u studju tas-Cedefop (Ċentru Ewropew għall-Iżvilupp ta' Taħriġ Vokazzjonali) ([13]), il-kumpaniji Ewropej għadhom jinvestu ftit wisq fil-kapital intellettwali. 26 % biss tal-kumpaniji li jħarrġu l-persunal tagħhom qed ibassru liema ħiliet professjonali ser ikunu meħtieġa fil-ġejjieni.

4.6 Fil-prattika, l-innovazzjonijiet kollha huma l-frott ta' innovazzjonijiet preċedenti, l-esperjenza miksuba u kompetenzi professjonali u dawk relatati mat-tagħlim. Meta wieħed iqis kemm hu importanti r-rwol li jaqdu l-impjegati fil-kumpanija bħala sorsi ta' għarfien u ta' ideat, huwa ta' stagħġib kemm ftit minn dan jintuża jew jitqies fil-politiki u d-diskussjonijiet dwar il-ħolqien tal-innovazzjoni ([14]).

4.7 L-innovazzjoni bbażata fil-post tax-xogħol tirrappreżenta l-potenzjal biex jiġu integrati l-ideat, il-kompetenzi u l-għarfien imsejjes fuq l-esperjenza tal-gruppi kollha tal-impjegati. Teżisti evidenza empirika li l-probabbiltà ta' innovazzjoni fil-post tax-xogħol tikber meta jkun hemm relazzjonijiet, ambjent u kundizzjonijiet tax-xogħol tajbin ([15]) ([16]). Skont studji ta' każi speċifiċi ([17]), din għandha għadd ta' vantaġġi u impatt pożittiv fuq il-prestazzjoni globali mil-lat ta' profitti tal-kumpaniji. Uħud mill-effetti sekondarji pożittivi huma titjib fis-sodisfazzjon fix-xogħol u tnaqqis fl-assenzi minħabba mard. Attivitajiet tal-innovazzjoni bbażati fil-post tax-xogħol jistgħu wkoll joħolqu modi effiċjenti għall-iffrankar tal-enerġija u r-riżorsi, kif ukoll għat-titjib tal-mod kif jopera l-ambjent fiżiku tax-xogħol. B'hekk, l-investimenti li jsiru jrendu lura lill-kumpanija jew 'l-organizzazzjoni ħafna drabi iktar.

4.8 L-interess tal-ħaddiema fix-xogħol, fil-ħiliet kreattivi u fis-sens tal-inizjattiva (80 %) huma ta' importanza kruċjali għas-suċċess u l-pożizzjoni tal-kumpaniji u tal-organizzazzjonijiet. Għadu kmieni wisq biex nifhmu dawn l-attributi u nużawhom bħala vantaġġ kompetittiv, billi d-diriġenti mhumiex informati biżżejjed dwar l-importanza tagħhom. L-importanza tal-attributi tradizzjonali tal-ħaddiem, bħall-ubbidjenza, id-diliġenza u l-intelliġenza tiftiehem, iżda f'dinja globalizzata u fil-kuntest tal-progress teknoloġiku, ir-rwol tagħhom bħala valuri kompetittivi naqas ħafna ([18]).

4.9 Studji juru li n-nuqqas ta' motivazzjoni min-naħa tad-diriġenti tal-kumpanija jew l-organizzazzjoni, fejn ma jiġix ipperċepit il-bżonn għal miżuri ta' titjib, huwa l-iktar ostaklu komuni għall-innovazzjoni fil-post tax-xogħol. Ostakli oħrajn huma n-nuqqas ta' informazzjoni korretta, kapaċità fqira fejn tidħol il-promozzjoni tat-tibdil u r-riskji potenzjali għan-negozju assoċjati mat-tibdil ([19]). Il-biża' tal-ħaddiema fil-konfront tat-tibdil qed isir ostaklu wkoll, b'mod partikulari f'każi fejn il-post tax-xogħol ma jħaddanx kultura ta' parteċipazzjoni.

4.10 Il-ġestjoni tat-tibdil u l-ħolqien ta' proċessi innovattivi għaldaqstant jibqgħu sfida konsiderevoli għal ħafna kumpaniji u organizzazzjonijiet, u t-taħriġ f'dawn il-ħiliet mhuwiex adegwat ([20]). Il-ġestjoni tar-riżorsi umani għandha titqies bħala aspett strateġiku tal-maniġment. Ħiliet bħal dawn jistgħu jservu bħala tip ta' stimolu ġdid għat-tkabbir ekonomiku. Huma meħtieġa inċentivi friski li permezz tagħhom id-diriġenti u l-impjegati jimpenjaw ruħhom f'attivitajiet ta' titjib u ta' teħid tad-deċiżjonijiet, flimkien ma' kultura tan-negozju li timmotiva n-nies biex jikkooperaw u li tinvolvihom fit-tisħiħ tal-organizzazzjoni tagħhom.

Brussell, 15 ta' Marzu 2011.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Staffan NILSSON

([10]) Dirk van Damme, Ċentru għar-Riċerka u l-Innovazzjoni fl-Edukazzjoni fi ħdan l-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi (OECD), waqt seduta tal-LMO tal-KESE li saret fil-15 ta' Diċembru 2010.

([11]) OECD, "Postijiet tax-Xogħol Innovattivi", 2010: "… organizzazzjoni tax-xogħol li tappoġġja l-innovazzjoni permezz tal-użu tal-awtonomija u d-diskrezzjoni tal-impjegati, appoġġjati minn opportunitajiet ta' tagħlim u taħriġ".

([12]) Eurofound, Stħarriġ Ewropew dwar il-Kundizzjonijiet tax-Xogħol – 2010.

([13]) Cedefop, "Encouraging continuing training by enterprises – time for a rethink?" Nota ta' informazzjoni, Marzu 2010.

([14]) Tarmo Lemola, "Innovaation uudet haasteet ja haastajat" ("L-isfidi l-ġodda tal-innovazzjoni"), WSOYpro Oy 2009.

([15]) Pereżempju, Andreas Crimmann, Ċentru għar-Riċerka dwar l-Impjieg (Institut für Arbeitsmarkt- und Berufsforschung – IAB), Ġermanja, seduta tal-LMO tal-15 ta' Diċembru 2010.

([16]) Tuula Eloranta, preżentazzjoni waqt workshop, Ħelsinki, 25.1.2011.

([17]) LO (Konfederazzjoni Daniża ta' Trejdjunjins), "L-innovazzjoni mmexxija mill-impjegati", 2008.

([18]) Tuomo Alasoini (ibbażat fuq idea ta' Hamel, 2007), workshop, 25.1.2011, Ħelsinki.

([19]) Tuomo Alasoini, preżentazzjoni waqt workshop, Ħelsinki, 25.1.2011.

([20]) Dirk Ameel, Ameel D&C bvba, seduta tal-LMO fil-15.12.2010.